

Obrazložitev Akta o spremembah in dopolnitvah Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira za elektrooperaterje

Agencija za energijo (v nadaljevanju agencija) je na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o oskrbi z električno energijo (Uradni list RS, št. 172/21 in 47/25) zadolžena za izdajo Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira za elektrooperaterje (Uradni list RS, št. 123/22, 2/23 – popr., 49/24, 53/24, 27/25, 28/25 – popr., 102/25 in 4/26) (v nadaljevanju akt).

Agencija je pripravila posodobljen predlog Akta o spremembah in dopolnitvah Akta o metodologiji za določitev regulativnega okvira za elektrooperaterje (v nadaljevanju novela akta), ki se nanaša na dopolnitev veljavne sheme spodbujanja naložbenih projektov v pametna omrežja z novo vrsto finančne spodbude, ki temelji na delitvi koristi (nov 107.a člen) in potrebnih posodobitev veljavnih določb sheme spodbujanja naložbenih projektov v pametna omrežja, da ustrezajo vključitvi nove finančne spodbude (dopolnitve in spremembe 2., 102., 105. in 109. in 129. člena akta). Z nadgradnjo regulacije bo agencija še močnejše spodbujala elektrooperaterja k izvajanju najučinkovitejših naložb v omrežja, s čimer se bo zmanjšal potreben obseg omrežnine in zagotavljala učinkovitost zelenega prehoda. Agencija je s tem izvedbeno podprla stališče Evropske komisije, ki poudarja, da lahko inovativni pristopi, kot je delitev koristi, pomembno prispevajo k odpornemu in cenovno dostopnemu energetskega sistemu.

Agencija je na podlagi »Sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: »Omrežja, manjkajoči člen: akcijski načrt EU za omrežja«¹ in sodelovanja z ACER v letu 2025 razvila osnutek metodologije za spodbujanje naložb na podlagi delitve koristi. Nato je izvedla javno obravnavo predloga novele akta, ki je potekala med 4. julijem in 18. avgustom 2025.

V okviru javne obravnave je pripombe podal le ELES, d. o. o., operater kombiniranega prenosnega in distribucijskega elektroenergetskega omrežja (v nadaljevanju ELES), ki je k predlogu novele akta agencije posredoval 16 pripomb.

Ključne pripombe so nanašale na:

- manjkajoče definicije;
- nepokritost primera uporabe zamikanja konvencionalne naložbe;
- zagotovitev pogojev za primerljivost naložb v kontekstu vrednotenja;
- dilemo ELES glede opredeljevanja naložb z vidika metodologije za pripravo razvojnih načrtov;
- pogoje za kvalifikacijo naložb v shemo spodbud.

Poleg navedenih ključnih sklopov pripomb je ELES s pripombami nakazal tudi potrebo po razjasnitvi nekaterih določb.

Agencija je na podlagi analize pripomb predlog akta nekoliko spremenila in izvedla pojasnjevalno-usklajevalni postopek z ELES, ki je v okviru postopka konstruktivno

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2023%3A757%3AFIN&qid=1701167355682>

pripeval k razjasnitvi možnih primerov uporabe. Agencija je po končanem postopku štiri pripombe ELES v celoti upoštevala, tri delno, k sedmim pripombam je podala pojasnilo, dveh pripomb pa ni upoštevala. K vsaki izmed podanih pripomb je podala ustrezno utemeljitev oziroma pojasnilo izvedenih sprememb oziroma zavrnitve predlogov. Rezultat je pomembneje izboljššan predlog novele akta, ki dopušča uporabo nove sheme spodbud na podlagi delitve koristi za vse identificirane primere uporabe v obdobju trajanja veljavnega regulativnega okvira (tudi na distribucijskem omrežju), obenem pa zagotavlja učinkovito obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz uvedbe nove sheme spodbud.

V okviru obravnave predloga akta na 129. redni seji sveta agencije je nato agencija analizirala še zahtevo za preučitev možnosti povečanja spodbude za elektrooperaterja. Agencija je v končnem predlogu akta predlagala spremembo delitvenega razmerja tako, da se kot spodbuda za elektrooperaterja upošteva 40-odstotni delež dosežene stroškovne razlike konvencionalne in napredne naložbe v skladu z aktom (prej 30 %). Sprememba je utemeljena s povečanimi tveganji pri tovrstnih naložbah na prenosnem omrežju in specifičnostjo potencialnih naložbenih projektov na ravni distribucijskih omrežij, pri čemer večji delež ustvarjenih koristi prevzemajo še zmeraj uporabniki omrežja prek zmanjšanega obsega potrebne omrežnine.

Novela akta bo začela veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

V Mariboru, 2. 3. 2026